

A belügyminiszter

.../2011. (... ..) BM rendelete

a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény, a 81. § *a), b), c), e)* és *f)* pontjában, valamint a 82. § (3) bekezdés *c)* és *d)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § *q)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A rendelet hatálya

1. §

A rendelet hatálya kiterjed a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) és a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok, valamint a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban együtt: igazgatóság), valamint katasztrófavédelmi kirendeltségekre (a továbbiakban: kirendeltség), a polgári védelmi szervezetekre, az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervre (a továbbiakban: Rendőrség), a büntetés-végrehajtás szervezetére, az Alkotmányvédelmi Hivatalra, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatra és a Terrorelhárítási Központra.

2. Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában

a) polgári védelmi egység: a területi, a települési és a munkahelyi polgári védelmi szervezet eleme;

b) polgári védelmi szervezet alkalmazása: az elrendelt polgári védelmi szolgálat során a polgári védelmi szervezet mozgósítása és védekezési, mentési, mentesítési tevékenysége;

c) polgári védelmi szervezet megalakítási helye: az a földrajzilag körülhatárolható hely, ahol a polgári védelmi szolgálat elrendelése esetén a polgári védelmi szervezet tagjainak meg kell jelenniük a feladat végrehajtását megelőző felkészítés érdekében;

d) polgári védelmi szervezet megalakítási terve: a polgári védelmi szervezet személyi és anyagi-technikai felépítését tartalmazó dokumentum;

e) veszélyelhárítási feladatterv: a belügyminiszter irányítása alatt álló szervek – a hivatásos katasztrófavédelmi szervek kivételével – katasztrófavédelmi feladatairól és azok végrehajtásáról szóló okmány.

I. Fejezet

A belügyminiszter irányítása alatt álló szervek katasztrófavédelmi feladatai és a védekezés végrehajtásának egységes rendje

3. §

(1) A veszélyelhárítási feladattervet az adott szerv vezetője készíti el, és a BM OKF főigazgatója (a továbbiakban: főigazgató) útján jóváhagyásra felterjeszti a belügyminiszternek.

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

(2) A veszélyelhárítási feladatterv tartalmazza az adott szerv katasztrófaveszély és veszélyhelyzet idejére vonatkozó, a feladat-ellátást rendkívüli körülmények között is biztosító, a személyi és anyagi erőforrásokra is kiterjedő működési szabályait.

(3) A veszélyelhárítási feladatterv az adott szerv sajátosságainak megfelelő szöveges rendelkező részből, valamint melléletekből áll.

(4) A veszélyelhárítási feladatterv felülvizsgálatáról és szükség szerinti módosításáról az adott szerv vezetője gondoskodik:

- a) rendes felülvizsgálat keretében legalább évente,
- b) rendkívüli felülvizsgálat keretében
- ba) kihirdetett veszélyhelyzetben történt alkalmazást követően,
- bb) az adott szervet érintő jelentősebb változást követően.

(5) A veszélyelhárítási feladatterv végrehajthatósága érdekében az adott szerv vezetője gondoskodik arról, hogy

- a) a veszélyelhárítási feladatterv végrehajtásában résztvevő állomány a feladattervet megismerje, valamint begyakorolja;
- b) a veszélyelhárítási feladattervben megjelölt erők és eszközök működőképes állapotban rendelkezésre álljanak.

3. A Rendőrség katasztrófavédelmi feladatai

4. §

(1) A Rendőrség a kijelölt erőivel részt vesz

- a) az ár- és belvíz elleni védekezésben,
- b) a járványügyi és a környezetvédelmi rendszabályok bevezetésének érvényesítésében,
- c) a nemzetközi és hazai polgári védelmi gyakorlatokon, valamint a veszélyhelyzetek felszámolásában részt vevő polgári védelmi szervezetek tevékenységének segítésében,
- d) meghatározott objektumok őrzés-védelmében, ellenőrző-átengedő pontok telepítésében, működtetésében a kulturális örökség védett elemei védelmében,
- e) a lakosság védelmi célú építményei veszélyhelyzeti és különleges jogrend idejére szóló előkészítésének, készenlétbe-helyezésének biztosításában,
- f) az áldozatok felkutatásában,
- g) a kitelepített és a befogadott lakosság regisztrációjával kapcsolatos feladatokban,
- h) a lakosság életét és anyagi javait tömeges méretekben veszélyeztető természeti csapások, ipari balesetek következményeinek felszámolásában részt vevő erők feladatai ellátásának biztosításában,
- i) a menekültek fogadásában, továbbirányításában, a tömeges migráció kezelésében,
- j) a lakosság életét és anyagi javait veszélyeztető terrorcselekmények következményeinek kezelésében,
- k) a mesterségesen előállított vegyi vagy biológiai anyagokat tartalmazó gyanús küldemények begyűjtésének rendőri biztosításában,
- l) a BM OKF koordinálásával a kritikus infrastruktúra védelem horizontális kritériumrendszerének kialakításában, a beazonosítási folyamatban, ezekhez adatot szolgáltat.

(2) A Rendőrség kijelölt erői ellenőrzik a lakosság tartózkodásának korlátozására bevezetett intézkedések betartását.

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

(3) A Rendőrség végzi

a) a kárterületek lezárását, a forgalomirányítást, a kimenekítés, a kitelepítés és a befogadás rendőri biztosítását,

b) a hazai és nemzetközi segélyszállítmányok és segélycsapatok mozgási útvonalainak biztosítását,

c) a rend fenntartását a katasztrófák és a rendkívüli jogrend kihirdetése esetén történő kitelepítés során, valamint a kitelepített lakosság befogadási helyein,

d) a kárhelyszínen visszahagyott tulajdon őrzését,

e) a kitelepítéssel érintett területre történő be- és kijárás közbiztonsági ellenőrzését,

f) a bejárési útvonalak meghatározását,

g) a rendőri feladatokkal kapcsolatos tájékoztatást, valamint az áldozatok és hozzátartozóik tájékoztatásának biztosítását,

h) halaszthatatlan esetben a kitelepítés, továbbá a kimenekítés azonnali, helyszínen történő elrendelését,

i) a helyszín biztosítását, lezárását,

j) katasztrófaveszély vagy veszélyhelyzet felszámolásában részt vevő erők gyors közúti felvonulását és az államhatáron történő átléptetését elősegítő intézkedések végrehajtását,

l) a nemzetközi katasztrófavédelemben részt vevő erők, eszközök schengeni külső határon lévő határterületen történő mozgásának biztosítását, illetve a vonatkozó nemzetközi megállapodásban rögzített határátléptetést a határátkelőhelyek körzetében.

4. A büntetés-végrehajtási szervezet katasztrófavédelmi feladatai

5. §

(1) A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka a büntetés-végrehajtási intézetek, intézmények (a továbbiakban: bv. szervek) parancsnokain, igazgatóin keresztül irányítja és ellenőrzi a katasztrófák elleni védekezésben azon tervezési, szervezési, összehangolási, végrehajtási, irányítási, létesítési, működtetési, tájékoztatási, riasztási, adatközlési és ellenőrzési tevékenységek összességét, amelyek a katasztrófa kialakulásának megelőzését, a közvetlen veszélyek elhárítását, az előidéző okok megszüntetését, károsító hatásuk csökkentését, a személyi állomány, valamint a fogvatartottak életének és testi épségének védelmét, alapvető életfeltételeinek biztosítását, a mentés végrehajtását, továbbá a helyreállítás feltételeinek megteremtését szolgálják.

(2) A BM OKF koordinálásával a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka közreműködik a kritikus infrastruktúra védelem horizontális kritériumrendszerének kialakításában, a beazonosítási folyamatban, ezekhez adatot szolgáltat.

6. §

A bv. szervek a rájuk vonatkozó különös szabályok figyelembevételével, a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka utasítása, a védelmi bizottságok felkérése alapján – alapfeladataik ellátását nem veszélyeztetve – a fogvatartás biztonságának elsődlegességét fenntartva, a személyi és fogvatartotti állomány bevonásával vesznek részt a katasztrófákat megelőző felkészülésben, a katasztrófák során az élet- és anyagi javak védelmében, a katasztrófákat követően a helyreállításban (a továbbiakban: katasztrófák elleni védekezés).

7. §

A bv. szervek személyi és fogvatartotti állományának katasztrófák elleni védekezése során, az egyéni védő- és a védekezéshez szükséges speciális eszközökkel történő ellátása, élelmezése a

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

védelmi bizottságokkal való együttműködésben történik, különleges jogrendben a védelmi bizottság elnöke, valamint a miniszteri biztos rendelkezésének megfelelően.

8. §

A katasztrófák elleni védekezés során, a folyamatosan működtetett kormányzati koordinációs szerv operatív munkaszervezetébe, valamint a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságán létrehozandó Katasztrófa-elhárítási Operatív Csoportba a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága hivatásos állományából kerülnek kijelölésre az ott szolgálatot ellátók.

9. §

A bv. szervek katasztrófák elleni védekezésre alkalmas személyi és fogvatartotti állományának – várható feladatainak mértékéig történő – elméleti- és gyakorlati felkészítésére a társ- és együttműködő szervek közreműködésével kerül sor.

5. Az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat katasztrófavédelmi feladatai

10. §

Az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat főigazgatója irányítja és ellenőrzi a védekezésre való felkészülés és a védekezési időszak feladatainak teljesítését. Ennek érdekében

a) gondoskodik a felkészülés során a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel, illetve a területileg illetékes polgármesterrel történő megfelelő együttműködésről,

b) gondoskodik a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat.) 12. § (2) bekezdés *d)* pontjában és 16. § *b)* pontjában meghatározott esetekben a megyei védelmi bizottság elnökének vagy a polgármesternek az élet és az anyagi javak védelme érdekében kiadott intézkedései végrehajtásáról,

c) a BM OKF koordinálásával közreműködik a kritikus infrastruktúra védelem katasztrófavédelmi szempontú, horizontális kritériumrendszerének kialakításában, a beazonosítási folyamatban, ezekhez adatot szolgáltat.

11. §

6. A Terrorelhárítási Központ katasztrófavédelmi feladatai

(1) Amennyiben a katasztrófa a köztársasági elnököt, a miniszterelnököt és családtagjaikat érinti, a Terrorelhárítási Központ végzi kitelepítésüket és a befogadó helyek biztosítását.

(2) A BM OKF koordinálásával a Terrorelhárítási Központ közreműködik a kritikus infrastruktúra védelem horizontális kritériumrendszerének kialakításában, a beazonosítási folyamatban, ezekhez adatot szolgáltat.

7. A védelmi bizottságok katasztrófavédelmi feladatai

12. §

(1) A védelmi bizottság a szervezeti és működési rendjére vonatkozó szabályozóban rögzíti a katasztrófák elleni védekezés során követendő feladatellátási- és munkarendjét.

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

(2) A védekezési feladatok végrehajtását – a védelmi bizottság döntésének megfelelően – az igazgató által kijelölt személy szakmailag irányítja.

(3) A védelmi bizottság a katasztrófavédelmi operatív tevékenységének támogatása érdekében operatív munkaszervet működtet.

(4) A megyei védelmi bizottság területi operatív munkaszerve irányítja az alárendeltségébe tartozó, a helyi védelmi bizottság mellett működő helyi munkaszerveket.

(5) A megyei védelmi bizottság a területi operatív munkaszerve közreműködésével

a) meghatározza a védekezés területi feladatait és ellenőrzi azok végrehajtását,

b) intézkedéseiről folyamatosan tájékoztatja a kormányzati koordinációs szerv vezetőjét, a Kat.

46. § szerinti miniszteri biztost és a Nemzeti Veszélyhelyzet-kezelési Központ vezetőjét,

c) végrehajtja a belügyminiszter, valamint a Kat. 46. § szerinti miniszteri biztos és a Nemzeti Veszélyhelyzet-kezelési Központ vezetője által meghatározott mentési feladatokat,

d) irányítja és területi operatív munkaszerve által koordinálja a védekezésben részt vevő szervek tevékenységét és a felajánlásokat,

e) kezdeményezheti más megyék vagy a főváros polgári védelmi szervezeteinek alkalmazását, továbbá a Magyar Honvédség közreműködését,

f) illetékességi területén működő közigazgatási szervek részére a védekezéssel és a felkészüléssel összefüggő feladatot határozhat meg,

g) felügyeli a lakosság tájékoztatásával kapcsolatos tevékenységet.

II. Fejezet

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek irányítási és működési rendje

8. A főigazgató feladat- és hatásköre

13. §

A védekezésre való felkészülés és a megelőzés során a főigazgató:

a) közreműködik az ágazati szervek katasztrófavédelemmel kapcsolatos szakmai megelőzési, tervezési, szervezési feladataiban,

b) meghatározza a hivatásos állományra vonatkozó képzés és továbbképzés, valamint az e területekhez kapcsolódó tudományos kutató tevékenység tartalmát és a végrehajtás kereteit, jóváhagyja a képzés tartalmát,

c) kidolgozza az ország katasztrófaveszélyeztetettségére, a katasztrófák hatásai elleni védekezésre vonatkozó nemzeti stratégiát, valamint a megelőzés és felkészülés éves nemzeti tervét és annak költségvetését,

d) előkészíti az ország egészét érintő hazai és nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlatok terveit,

e) kidolgozza és a kormányzati koordinációs szerv részére felterjeszti a katasztrófavédelem kommunikációs és információs rendszerének kialakítására, működtetésére és fejlesztésére vonatkozó tervet, figyelembe véve a kormányzati, minisztériumi, valamint a jogszabályok által meghatározott feladatok végrehajtásának infrastrukturális szükségleteit; biztosítja a nemzetközi szervezetekkel történő kapcsolattartás kommunikációs feltételeit,

f) kidolgozza és a kormányzati koordinációs szerv részére felterjeszti a katasztrófák megelőzésére és felszámolására, a nemzetközi katasztrófa segítségnyújtásra, a nemzetközi segítségnyújtásban történő magyar részvételre vonatkozó együttműködés rendjét,

g) javaslatot tesz a belügyminiszter részére a polgári védelmi tevékenységre vonatkozó szakmai szabályozásokra,

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

- h)* javaslatot tesz a belügyminiszter részére az iparbiztonsági tevékenységre vonatkozó szakmai szabályozásokra,
- i)* javaslatot tesz a belügyminiszter részére a tűzvédelemmel és a műszaki mentéssel kapcsolatos szakmai szabályozásokra,
- j)* felügyeli és ellenőrzi az önkormányzati, önkéntes és létesítményi tűzoltóság tűzvédelmi, műszaki mentési és ezekkel kapcsolatos szakmai és munkavédelmi tevékenységét,
- k)* a Belügyminisztérium tudományos céljaival összhangban koordinálja a katasztrófavédelemmel, a tűzvédelemmel, a műszaki mentéssel és a tűzoltósággal kapcsolatos tudományos kutatómunkát,
- l)* kapcsolatot tart a szakterület szerinti érdekvédelmi, érdekképviselői szervekkel, valamint a szakmai társadalmi szervezetekkel és azok szövetségeivel.

9. Az igazgatóság vezetőjének feladat- és hatásköre

14. §

- (1) Az igazgatóság vezetője (a továbbiakban: igazgató) feladat- és hatáskörében
- a)* irányítja a megyei védelmi bizottságok operatív munkaszervét,
  - b)* szervezi a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében a társadalmi és karitatív, valamint polgári védelmi szervezetek együttműködését,
  - c)* szervezi az együttműködést a kölcsönös segítségnyújtás érdekében a szomszédos megyék, valamint – a nemzetközi szerződések alapján – a határmenti területek polgári védelmi, katasztrófaelhárítási szerveivel,
  - d)* a polgári védelmi erők alkalmazása esetén koordinálja a védekezési tevékenységet,
  - e)* irányítja az igazgatóság mentési tevékenységét,
  - f)* véleményt nyilvánít az illetékességi területén az önkormányzati, az önkéntes és a létesítményi tűzoltóság parancsnokának kinevezésénél, felmentésénél,
  - g)* illetékességi területén irányítja az alapvető és létfontosságú felhasználók kijelölésével kapcsolatos első fokú eljárást,
  - h)* gondoskodik a kijelölt alapvető és létfontosságú fogyasztók naprakész nyilvántartásáról,
  - i)* illetékességi területén a BM OKF szakmai irányításával ellátja a katasztrófák elleni védekezés feladatkörében a kritikus infrastruktúra védelemmel kapcsolatos feladatokat,
  - j)* a BM OKF koordinálásával közreműködik a kritikus infrastruktúra védelem horizontális kritériumrendszerének kialakításában, a beazonosítási folyamatban,
  - k)* illetékességi területén nyomon követi, összesíti, a tervezés során felhasználja a kritikus infrastruktúra védelmet üzemeltetők tapasztalatait,
  - l)* irányítja a kritikus infrastruktúra védelemmel kapcsolatos területi katasztrófavédelmi gyakorlatok tervezését és lebonyolítását,
  - m)* kapcsolatot tart a potenciális a kritikus infrastruktúraként azonosított, valamint kiemelt területi informatikai és távközlési szolgáltatókkal,
  - n)* részt vesz a kritikus infrastruktúra védelem tárgyú lakosságtájékoztatási programok kialakításában,
  - o)* gondoskodik a lakosságfelkészítési feladatok éves ütemtervének elkészítéséről.

10. A hivatásos katasztrófavédelmi szervek területi és helyi szerveinek felépítése

15. §

Az igazgatóságokon és a kirendeltségeken

- a)* a szakmai feladatokat polgári védelmi, tűzoltósági, valamint iparbiztonsági szakterületi szervezeti egységek látják el,

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

b) a területi és helyi szervek működtetéséhez szükséges feladatok ellátását - különösen a humán, a gazdasági-költségvetési, valamint a jogi és hivatali feladatokat végző - szervezeti egységek biztosítják.

III. Fejezet

A polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetek létrehozásának, irányításának, anyagi-technikai ellátásának és alkalmazásának szabályai

11. A polgári védelmi szervezetek létrehozásának alapelve

16. §

(1) A polgári védelmi szervezetek létrehozásának szempontjai:

- a) az ország településeire lefolytatott kockázatbecslés eredményeként kimutatott veszélyeztető hatások,
- b) a települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása,
- c) a veszélyelhárítási tervekben szereplő feladatok.

(2) A települési polgári védelmi szervezeteket úgy kell létrehozni, hogy azok alkalmasak legyenek a helyi veszélyeztető tényezők hatásainak csökkentésére és az elsődleges mentési tevékenységgel összefüggő védelmi feladatok elvégzésére.

12. A központi polgári védelmi szervezetek megalakítási terve

17. §

(1) A központi polgári védelmi szervezet személyi állományát a szervezet létrehozásáról szóló főigazgatói döntést követő 30 napon belül az igazgató jelöli ki a Kat. 71. § szerint gyűjtött adatok alapján. A polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyt a lakóhely szerint illetékes polgármester hatósági határozattal osztja be.

(2) A központi polgári védelmi szervezet személyi és anyagi-technikai felépítéséről a szervezet létrehozásának helye szerint illetékes igazgatóság kimutatást készít, és tárolja a központi szervezetek megalakítási tervét. A megalakítási terv egy példányát a BM OKF-nél is el kell helyezni.

(3) A főigazgató a központi polgári védelmi szervezetek felépítésének és létszámának indokoltságát legalább háromévente felülvizsgálja és intézkedik a szükséges módosítások átvezetésére.

13. A területi polgári védelmi szervezetek megalakítási terve

18. §

(1) A területi polgári védelmi szervezetek felépítésére, létszámára az igazgató részletes szakmai indokolás mellett tesz javaslatot a főigazgató részére.

(2) A területi polgári védelmi szervezet személyi állományát a szervezet létrehozásáról szóló döntést követő 30 napon belül az igazgató jelöli ki a megyei védelmi bizottság elnökének egyetértésével, Kat. 71. § alapján gyűjtött adatok alapján. A polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyt a lakóhely szerint illetékes polgármester hatósági határozattal osztja be.

(3) A területi polgári védelmi szervezet személyi állományának felépítéséről a szervezet létrehozásának helye szerint illetékes igazgatóság kimutatást készít, és tárolja a területi szervezetek megalakítási tervét, valamint a beosztó határozatok egy példányát.

(4) Az igazgató a területi polgári védelmi szervezetek felépítésének és létszámának indokoltságát legalább háromévente felülvizsgálja, és intézkedik a szükséges módosítások átvezetésére.

14. A települési polgári védelmi szervezetek megalakítási terve

19. §

A veszélyeztetettség mértékének és jellegének megfelelő lakosságvédelmi és mentésszervezési feladatok irányítására alkalmas települési polgári védelmi parancsnokság szakmai összetételét és létszámát a kirendeltség vezetőjének (a továbbiakban: kirendeltségvezető) javaslata alapján a polgármester állapítja meg, és a polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyt hatósági határozattal osztja be.

20. §

(1) Az I. és II. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken a település lakosságszámának függvényében a polgári védelmi szervezetek létszáma

- a) 10 000 lakos felett legalább 200 fő,
- b) 5000-10 000 lakos esetén legalább 150 fő,
- c) 1000-5000 lakos esetén legalább 50 fő,
- d) 300-1000 lakos esetén legalább 16 fő,
- e) 300 lakos alatt legalább 6 fő.

(2) A III. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken a polgári védelmi szervezetek létszáma az (1) bekezdésben meghatározott létszám fele.

21. §

(1) Az I. és II. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken a megalakítási tervet a közbiztonsági referens a kirendeltségvezető közreműködésével dolgozza ki, és a település polgármestere hagyja jóvá.

(2) A III. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken a települési polgári védelmi szervezetek megalakítási tervét a kirendeltségvezető dolgozza ki, és a település polgármestere hagyja jóvá.

(3) A települési polgári védelmi szervezet megalakítási tervét a kirendeltségvezető háromévente felülvizsgálja, és intézkedik a szükséges módosítások átvezetésére.

22. §

(1) A települési polgári védelmi szervezet gazdálkodó szervnél történő létrehozására kiadott hatósági határozatban – a kirendeltségvezető javaslata alapján – a település polgármestere meghatározza a szervezet felépítését, létszámát.

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

(2) A gazdálkodó szervnél létrehozott települési polgári védelmi szervezet megalakítási tervét a gazdálkodó szerv vezetőjének egyetértésével a közbiztonsági referens vagy a települési polgári védelmi parancsnokság a kirendeltséggel együttműködve dolgozza ki, és a település polgármestere hagyja jóvá.

23. §

A települési polgári védelmi szervezet megalakítási tervének egy-egy példányát a szervezet megalakítási helye szerint illetékes település polgármesteri hivatalának jegyzőjénél, valamint a kirendeltségnél kell elhelyezni.

15. A munkahelyi polgári védelmi szervezetek megalakítási terve

24. §

(1) A munkahelyi polgári védelmi szervezet létrehozására és feladataira a gazdálkodó szervezet telephelye szerint illetékes kirendeltségvezető tesz javaslatot a polgármesternek, aki határozatban rendeli el a szervezet létrehozását.

(2) A munkahelyi polgári védelmi szervezet megalakítási tervét a gazdálkodó szervezet vezetője a kirendeltségvezetővel együttműködve dolgozza ki, és a gazdálkodó szerv vezetője hagyja jóvá. A jóváhagyás előtt a megalakítási tervről a szervezet létrehozását elrendelő polgármester véleményt nyilvánít.

(3) A jóváhagyott megalakítási terv egy-egy példányának őrzéséről a gazdálkodó szervezet vezetője, a megalakítási hely szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője és a kirendeltség gondoskodik.

16. A polgári védelmi szervezetek egységeinek megalakítása

25. §

(1) A polgári védelmi egységek megalakítása során a 16. § szerinti alapelveken túl a terület, település lakosságának számát és népsűrűségét kell figyelembe venni.

(2) A 2000 lakos alatti településeken nem szükséges a létrehozott települési polgári védelmi szervezetet egységekre bontani.

26. §

(1) A polgári védelmi feladatok ellátására létrehozott egységek típusai különösen:

- a) infokommunikációs egység,
- b) lakosságvédelmi egység,
- c) egészségügyi egység,
- d) logisztikai egység,
- e) műszaki egység.

(2) A kialakult kockázatok és veszélyeztető hatások kezelésére további egységek is létrehozhatók.

(3) Az infokommunikációs egység feladatai különösen:

- a) a lakosság helyi riasztása és tájékoztatása,

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

- b)* a polgári védelmi szervezetek állományának riasztása,
- c)* a riasztásra szolgáló technikai eszközök és berendezések működtetése,
- d)* a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a polgári védelmi szervezetek, az irányító és együttműködő szervek, szervezetek közötti kommunikáció biztosítása,
- e)* az informatikai és kommunikációs eszközök üzemeltetése, a vezetés infokommunikációs feltételeinek biztosítása.

(4) A lakosságvédelmi egység feladatai különösen:

- a)* a veszélyeztetett területről a lakosság kitelepítése, kimenekítése, valamint
- b)* a kitelepítéssel, befogadással összefüggő feladatok ellátásának megszervezése és végrehajtása.

(5) Az egészségügyi egység feladatai különösen:

- a)* a járványos növény- és állatbetegségek megelőzésében, terjedésének megakadályozásában, felszámolásában való közreműködés,
- b)* a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan feladatok végrehajtásában való közreműködés,
- c)* a járványos megbetegedések, fertőzések által veszélyeztetett lakosság védelme érdekében szükséges megelőző intézkedések és a fertőtlenítő munkák elvégzése,
- d)* a sérült személyek felkutatása, elsősegélynyújtásban való részesítése, a sérültek gyűjtőhelyre, kórházba való szállítása,
- e)* a polgári védelmi szervezetek egészségügyi biztosítása,
- f)* a vegyi és radiológiai mentesítési feladatok ellátása.

(6) A logisztikai egység feladatai különösen:

- a)* a polgári védelmi szervezetek működéséhez szükséges anyagi-technikai feltételek biztosítása,
- b)* a polgári védelmi szervezetek és az ideiglenesen ellátatlanná vált lakosság ellátása,
- c)* a szállítási feladatok végrehajtása,
- d)* a védelmi célú építmények és a kettős rendeltetésű építmények rendeltetészerű használatának, valamint a tartózkodási szabályok betartatásának biztosítása,
- e)* a fővárosi metró élet- és vagyónvédelmi létesítményként alkalmazható szakaszaiban a védelem feltételeinek biztosítása, valamint
- f)* szükséggyógyintézetek logisztikai támogatása.

(7) A műszaki egység feladatai különösen:

- a)* a rendkívüli időjárási viszonyok következményeinek felszámolása,
- b)* a romosodott épületekben lévő személyek felkutatása, mentése,
- c)* az épületekben, kritikus infrastruktúrában keletkezett és egyéb műszaki károk felmérése, csökkentése, felszámolása, szükség szerinti helyreállítása,
- d)* közreműködés a lakosság és az anyagi javak megelőző műszaki védelmének végrehajtásában,
- e)* közreműködés a kulturális örökség védett elemei védelmében,
- f)* közreműködés védelmi célú építmények létesítésében, építésében,
- g)* közreműködés a vizek kártételei elleni védekezésben.

17. A polgári védelmi kötelezettség teljesítése alóli mentesség igazolása

27. §

(1) A polgári védelmi kötelezettség teljesítése alóli mentesség igazolható

- a)* terhesség esetén a terhesgondozási könyvvel,

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

b) a Kat. 54. §-a (1) bekezdés *c*)-*f*) pontjában meghatározott ok a kötelezett lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjének – környezettanulmány alapján kiállított – igazolásával,

c) a munkaképesség 67%-os elvesztése az azt megállapító határozattal, a betegség három hónapnál nem régebbi, szakrendelő intézet vagy kórház szakorvosa által kiállított igazolással.

(2) Ha az érintett az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti környezettanulmány elkészítéséhez nem járul hozzá, a jegyző az igazolás kiadását megtagadja.

(3) A polgári védelmi kötelezettség munkakör vagy közmegebízás ellátásával történő teljesítése igazolható:

a) országgyűlési képviselő az erről kiállított megbízólevéllel, illetve képviselői igazolványával,

b) a munkaviszony fennállása a munkáltató által kiállított igazolással,

c) készenléti szolgálat a készenlétet elrendelő okmánnyal,

d) közfeladatot ellátó ágazati védekezési szervezet tagja a munkáltató által kiállított igazolással.

28. §

A polgári védelmi szervezetek alkalmazásának idejére a polgári védelmi parancsnokszághoz a polgári védelmi kötelezettség alatt álló és megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkező személyeket lehet beosztani.

IV. Fejezet

A polgári védelmi szervezetek anyagi-technikai ellátásának szabályai

18. Egyéni védőeszközökkel való ellátás

29. §

(1) A központi, a területi és a települési polgári védelmi szervezetek egyéni védőeszközökkel való ellátása központi készletekből történik.

(2) A központi készletek beszerzéséről és elosztásáról a főigazgató gondoskodik.

(3) A Kat. 73. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján központi készletekből biztosított egyéni védőeszközök állagának megóvásáról és biztonságos tárolásáról a polgári védelmi szervezetek megalakítási helye szerint illetékes polgármester gondoskodik.

30. §

A polgári védelmi szervezetek alkalmazását követően 30 napon belül gondoskodni kell a központi készletből átadott egyéni védőeszközök karbantartásáról és az elhasznált, megsemmisült anyagok, eszközök pótlásáról. A karbantartás és pótlás költségeit a polgári védelmi szervezet alkalmazásának elrendelője viseli.

31. §

A BM OKF összesített tervet készít a központi készletekből biztosított egyéni védőeszközökkel történő ellátás megvalósítására.

32. §

Az igazgatóság a polgármesterrel együttműködve

- a) végzi a működési területén megalakított polgári védelmi szervezetek központi készletekből átadott egyéni védőeszközökkel való ellátását,
- b) vezeti az egyéni védőeszközök elosztásáról, felhasználásáról szóló nyilvántartást és felterjeszti a BM OKF számára, valamint
- c) jelentést készít a keletkező igényekről, és azt felterjeszti a BM OKF számára.

33. §

A kirendeltség a polgármesterrel együttműködve

- a) végzi a működési területén megalakított polgári védelmi szervezetek központi készletekből átadott egyéni védőeszközökkel való ellátását,
- b) az egyéni védőeszközök elosztásáról, felhasználásáról nyilvántartást vezet, és az igazgatósághoz felterjeszti, valamint
- c) a keletkező igényekről jelentést készít, és az igazgatósághoz felterjeszti.

19. Technikai eszközökkel való ellátás**34. §**

A technikai eszközökre vonatkozóan az igazgatóság és a kirendeltség igénybevételi javaslatot készít. A javaslat készítése során figyelembe veszi a Kat. 71. §-a alapján bekért és a hadkiegészítő parancsnoksággal egyeztetett adatokat.

35. §

A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a polgári védelmi feladatok ellátásához szükséges technikai eszközökre vonatkozó adatokat a hadkiegészítő parancsnoksággal évente egyezteti.

36. §

A központi tulajdonban lévő és tárolt technikai eszközök karbantartását és nyilvántartását a BM OKF, a területi szervnek kiadott technikai eszközök karbantartását és nyilvántartását az igazgatóság, a helyi szerv részére kiadott technikai eszközök karbantartását a kirendeltség, a nyilvántartását pedig az igazgatóság és a kirendeltség is végzi.

V. Fejezet**A polgári védelmi szervezetek alkalmazásának szabályai****20. A polgári védelmi szervezetek alkalmazása****37. §**

(1) A területi polgári védelmi szervezet működési területe a megalakításának alapjául szolgáló közigazgatási egység. A területi polgári védelmi szervezet működési területén kívül történő alkalmazása során a mentésben való részvételére akkor kerülhet sor, ha

- a) az adott mentési feladat végrehajtásához szükséges polgári védelmi szervezet a mentéssel érintett megyében nem jött létre, vagy a feladatok a rendelkezésre álló szervezetek erejét és technikai lehetőségeit meghaladják,

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

b) a feladatok elhúzódó jellege az adott területen működő polgári védelmi szervezetek váltását teszi szükségessé, vagy

c) a mentési munkálatok elvégzésére más erők nem állnak rendelkezésre, és a késedelem életveszéllyel vagy jelentős anyagi kárral járhat.

(2) Amennyiben a területi polgári védelmi szervezet alkalmazására a szervezése alapjául szolgáló közigazgatási egység határán kívül kerül sor, irányításáért és a mentési tevékenység feltételeinek biztosításáért azon megye megyei védelmi bizottságának elnöke felelős, ahol a polgári védelmi szervezet a tevékenységet kifejti.

38. §

(1) A települési polgári védelmi szervezetet az illetékes megyei védelmi bizottság elnökének döntése alapján lehet más településen alkalmazni.

(2) Amennyiben a települési polgári védelmi szervezet alkalmazására a településen kívül kerül sor, irányításáért és a mentési tevékenység feltételeinek biztosításáért annak a településnek a polgármestere felelős, amelynek érdekében a polgári védelmi szervezet a tevékenységet kifejti.

39. §

A munkahelyi polgári védelmi szervezet működési területén kívüli alkalmazására a mentés irányításáért felelős személy döntése alapján kerülhet sor.

40. §

A polgári védelmi szervezetek különleges jogrend időszakán kívüli alkalmazására a polgári védelmi szolgálat elrendelésére jogosult személy döntése alapján akkor kerülhet sor, ha az arra rendelt szervek erőforrásai nem elegendőek a veszély kezeléséhez, illetve a lakosság, a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme indokoltá teszi.

41. §

(1) A veszélyeztetett település polgármestere a megyei védelmi bizottság elnökénél – amennyiben erőforrásai nem elegendőek – kezdeményezheti a területi vagy más települések megerősítő vagy támogató polgári védelmi szervezeteinek alkalmazását.

(2) A megyei védelmi bizottság elnökének döntése alapján a területi polgári védelmi szervezet a védekezés időszakára települési polgári védelmi szervezetekkel kiegészíthető.

42. §

A polgári védelmi szolgálatra kötelezett és a védekezésben részt vevő erők váltásáról, pihentetéséről és ellátásáról annak a településnek a polgármestere gondoskodik, amely településen a védekezés folyik.

21. Az ideiglenes polgári védelmi szolgálat

43. §

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

(1) Az ideiglenes polgári védelmi szolgálat elrendelése írásban, vagy – halasztást nem tűrő esetben – szóbeli közléssel (hangosbemondó, kiértécsítő, telefon, rádió- vagy televízió-közlemény útján) történhet.

(2) Ha a polgári védelmi szolgálatra kötelezés szóbeli közléssel történik, az érintettnek a határozatot az elrendeléstől számított 72 órán belül át kell adni.

(3) A polgári védelmi szervezetek alkalmazása és gyakoroltatása során a feladat ellátására csak az arra felkészített, megfelelő védőfelszereléssel és munkaeszközökkel ellátott személy kötelezhető.

(4) A polgári védelmi kötelezettség alapján létrehozott polgári védelmi szervezet tagja csak beleegyezésével vehető igénybe a nemzetközi szerződésen alapuló, az országhatáron túli mentési feladatok ellátására.

44. §

(1) A polgári védelmi egység vezetője az egység állománya tekintetében, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv vezetéssel megbízott tagja, a polgári védelmi szervezet teljes állománya tekintetében gyakorolja az utasításadás jogát.

(2) Az utasításadás jogát az egység vezetője a beosztó határozattal, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv vezetéssel megbízott tagja, megbízólevéllel igazolja.

(3) A polgári védelmi szervezet tagját a beosztás helye szerinti igazgatóság a kirendeltség útján látja el igazolvánnyal.

22. A polgári védelmi szervezetbe beosztottak költségtérítése

45. §

(1) A megjelenési és szolgálatteljesítési kötelezettségét teljesítő személy utazási költségtérítésre és a napi hat órát meghaladó felkészítés vagy szolgálat esetén természetbeni ellátásra jogosult.

(2) Az (1) bekezdés szerinti utazási költségtérítés a közforgalmú vasutak 2. kocsiosztályának igénybevételeért fizetendő díj, közforgalmú vasúti közlekedés hiányában a menetrend szerinti autóbusz viteldíja.

(3) A polgári védelmi szolgálatra kötelezett személy a szolgálat elrendelése esetén – indokolt esetben – más közlekedési eszköz igénybevétele után is jogosult költségtérítésre.

46. §

A polgári védelmi kötelezettség alapján létrehozott polgári védelmi szervezet alkalmazásával összefüggő költségeket az alkalmazás elrendelője viseli.

47. §

(1) Az ideiglenes polgári védelmi szolgálatra kötelezett személy a felmerült költségekkel kapcsolatos igényét a polgári védelmi szolgálatra kötelezést tartalmazó határozatot kibocsátó polgármesternél a polgári védelmi szolgálat elrendelését követő 30. napig jelentheti be. Amennyiben a polgári védelmi szolgálatot nem a határozatot kibocsátó polgármester rendelte el,

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

úgy az igény érvényesítéséhez szükséges iratokat a polgármester a szolgálatot elrendelő részére 5 napon belül továbbítja.

(2) Az igény bejelentéséhez mellékelni kell a munkáltató által a kötelezett jövedelmére vonatkozó igazolást, a közlekedési eszköz igénybevételét igazoló menetjegyeket és mindazokat az iratokat, amelyek az igény elbírálásánál jelentőséggel bírnak.

VI. Fejezet

A katasztrófavédelmi felkészítés követelményei

23. A katasztrófavédelmi felkészítés célja

48. §

A katasztrófavédelmi felkészítés célja a természeti, a civilizációs és egyéb eredetű katasztrófák, veszélyhelyzetek megelőzése, az elhárításra és a helyreállítás során jelentkező, a Kat. 52. §-ában meghatározott feladatok végrehajtására való felkészülés, továbbá bekövetkezés esetén a káros következmények lehető legkisebbre csökkentése.

24. A polgári védelmi szervezetek felkészítése

49. §

(1) A polgári védelmi szervezet tagjának kiképzése elméleti és gyakorlati formában történik.

(2) A polgári védelmi elméleti kiképzés típusai és időtartama:

- a) alapképzés, amely 6 óra,
- b) szakképzés, amely 8 óra, ebből ugyanazon a napon legfeljebb 6 óra tartható meg,
- c) továbbképzés, valamint
- d) vezetői képzés.

(3) Az elméleti kiképzésre a BM OKF évenként, a kockázatbecsléseknek és a veszélyelhárítási tervekben meghatározott feladatoknak megfelelően képzési programot készít, melyet a főigazgató hagy jóvá.

25. A polgári védelmi szervezetek elméleti felkészítése

50. §

(1) Polgári védelmi alapképzésben részesül valamennyi, a polgári védelmi szervezetbe beosztott személy.

(2) Az alapképzés tartalma különösen:

- a) a katasztrófavédelmi és a polgári védelmi rendszer alapelemei,
- b) a polgári védelmi kötelezettség, a polgári védelmi szervezet,
- c) a polgári védelmi kötelezettséggel összefüggő jogok és kötelezettségek,
- d) a veszélyeztető hatások, a kockázatbecslés és a veszélyelhárítási tervek,
- e) a lakosságvédelmi feladatok,
- f) a védekezésben együttműködő szervek és szervezetek,
- g) a riasztás és értesítés, valamint az irányítási rendszer és az utasítások,
- h) a védekezéshez alkalmazott munkaeszközök, az egyéni védőeszközök, valamint
- i) munka- és balesetvédelem.

51. §

(1) Polgári védelmi szakkiképzésben részesül a polgári védelmi szervezet egységébe beosztott személy az egység tevékenységének és az egységben elvégzendő feladatának megfelelően.

(2) A szakkiképzés tartalma különösen:

- a)* az adott polgári védelmi egység és szervezet feladata,
- b)* a beosztásban ellátandó feladatok, azok végrehajtása és eljárási rendje,
- c)* az egység és a szervezet függelmi viszonyai, az irányítás, a jelentés és az utasításadás rendje az egységben és a szervezetben,
- d)* a szakfeladat ellátásához alkalmazott munkaeszközök és egyéni védőeszközök,
- e)* a szakfeladat ellátásában közreműködő szervek és szervezetek, valamint
- f)* munka- és balesetvédelem.

(3) A munkahelyi polgári védelmi szervezet egységébe beosztott személy szakkiképzésének tartalma:

- a)* a gazdálkodó szervezetnél lehetséges veszélyhelyzetek és elhárításuk,
- b)* a központi, területi és települési polgári védelmi szervezetekkel történő együttműködés lehetőségei, valamint
- c)* a gazdálkodó szervezet esetleges kitelepítésének feladatai.

52. §

A polgári védelmi szakkiképzésben részesült személyek továbbképzésének

a) tartalma különösen: a polgári védelmi szervezet megalakítási helye szerinti település veszélyeztetettségi jellemzőinek megfelelően az alapképzés és a szakkiképzés ismeretanyagának ismétlése, naprakésszé tétele, a változások követése és a tapasztalatok feldolgozása,

b) gyakorisága

ba) a központi, területi és munkahelyi polgári védelmi szervezetbe, valamint az I. és II. veszélyeztetettségi besorolású településen létrehozott települési polgári védelmi szervezetbe beosztott személyek számára legalább háromévente,

bb) a III. veszélyeztetettségi besorolású településen létrehozott szervezetbe beosztott személyek számára legalább ötévente.

53. §

(1) A polgári védelmi szervezet kijelölt vezetői állománya vezetői képzésben részesül.

(2) A vezetői képzés tartalma:

- a)* alapképzési ismeretek,
- b)* a beosztásuknak megfelelő egység ellátásához szükséges ismeretek,
- c)* vezetéselméleti ismeretek,
- d)* a polgári védelmi szervezetek alkalmazási szabályai, valamint
- e)* a polgári védelmi szervezetek és a polgári védelmi feladatok végrehajtásában közreműködő más szervek együttes tevékenysége.

54. §

(1) A polgári védelmi szervezetek állományának kiképzését a megalakítási helyén, vagy a katasztrófavédelem oktatási intézményeiben a hivatásos katasztrófavédelmi szervek végzik.

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

(2) A beosztott állomány kiképzését a vezetői képzésben részesült személyek közreműködésével a hivatásos katasztrófavédelmi szervek végzik.

(3) A kiképzésekről a hivatásos katasztrófavédelmi szervek kiképzési naplót vezetnek.

(4) A munkahelyi polgári védelmi szervezetbe beosztott személyek alap- és szakkiképzéséről a gazdálkodó szerv vezetője gondoskodik.

(5) A speciális szakmai ismeretek oktatásához, amelyekkel a hivatásos katasztrófavédelmi szervek szakemberrel nem rendelkeznek, szakmai jártassággal rendelkező személyeket kell felkérni.

26. A polgári védelmi szervezetek gyakorlati felkészítése

55. §

(1) A polgári védelmi gyakorlati kiképzés célja:

- a)* a felkészítés során elsajátított ismeretek elmélyítése és a gyakorlatban történő alkalmazás begyakorlása,
- b)* a polgári védelmi szervezetek egymás közötti, valamint a mentésben részt vevő más szervezetekkel való együttműködésének gyakorlása,
- c)* a mozgósítás időben történő elérése, valamint
- d)* az *a)*-*c)* pontban foglaltak ellenőrzése.

(2) A polgári védelmi gyakorlati kiképzésre a BM OKF évenként, az elméleti kiképzéshez igazodó gyakorlati kiképzési programot készít, melyet a főigazgató hagy jóvá.

56. §

A polgári védelmi gyakorlat elrendelésére jogosult:

- a)* központi szinten a főigazgató,
- b)* területi szinten a megyei védelmi bizottság elnöke, illetve az igazgató,
- c)* helyi szinten a polgármester, illetve a kirendeltségvezető.

27. A munkahelyi polgári védelmi szervezet gyakorlataira vonatkozó eltérő szabályok

57. §

(1) A munkahelyi polgári védelmi szervezet gyakorlatait a gazdálkodó szerv vezetője által meghatározott időpontban, a munkahelyi polgári védelmi parancsnokság az általa kidolgozott tervek szerint vezeti le.

(2) A munkahelyi polgári védelmi szervezet gyakorlatát a hivatásos katasztrófavédelmi szerv képviselője ellenőrzi, a következő szempontok alapján:

- a)* a munkahelyi polgári védelmi szervezet működési képességének elérése, a személyi és tárgyi feltételek alkalmassága,
- b)* a szervezet irányítási rendszere, az információáramlás és a jelentési rendszer alkalmassága,
- c)* a beosztott állomány feladatismerete és a biztonságos beavatkozás feltételeinek megléte,
- d)* a szervezet folyamatos működéséhez kapcsolódó feltételek biztosítottasága, valamint
- e)* a szervezet megalakításával, gyakoroltatásával kapcsolatos okmányrendszer.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv képviselője az ellenőrzésről jegyzőkönyvet készít, melyben rögzíti a megfelelőségeket, a hibákat és hiányosságokat, és amely alapján a hivatásos

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.
katasztrófavédelmi szerv vezetője határidő tűzésével felhívja a gazdálkodó szerv vezetőjét a hiánypótlásra és a hibák kijavítására.

VII. Fejezet

A közigazgatási vezetők katasztrófavédelmi felkészítése

28. A központi államigazgatási szerv vezetője által kijelölt személy katasztrófavédelmi felkészítése

58. §

(1) A BM OKF évente legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a központi államigazgatási szerv vezetője által kijelölt személyt.

(2) A felkészítés tartalma különösen:

- a)* a központi államigazgatási szerv ágazati tevékenységével összefüggő katasztrófavédelmi feladatok, valamint
- b)* a megelőzés, védekezés, helyreállítás során gyakorolt ágazati tervező, szervező, irányító tevékenység.

29. A megyei védelmi bizottság elnökének és tagjainak katasztrófavédelmi felkészítése

59. §

(1) A BM OKF évente legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a megyei védelmi bizottság elnökét.

(2) A megyei védelmi bizottság tagjait az igazgatóság évente legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti.

(3) A felkészítés tartalma különösen:

- a)* a közigazgatási- és rendvédelmi szervek, valamint a társadalmi szervezetek területi szintű együttes tevékenysége,
- b)* a lakosság és a védekezésben érintett szervezetek riasztása,
- c)* a területi polgári védelmi szervezetek létrehozása,
- d)* a megelőzés, védekezés, helyreállítás során ellátandó feladatok,
- e)* a lakosság alapvető ellátása, valamint
- f)* a távolsági védelem ismeretei.

30. A helyi védelmi bizottság elnökének katasztrófavédelmi felkészítése

60. §

(1) Az igazgatóság önkormányzati választási ciklusonként legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a helyi védelmi bizottság elnökét.

(2) A felkészítés tartalma különösen:

- a)* a védekezésben részt vevők irányítása,
- b)* a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazásának szabályai,
- c)* a lakosság alapvető ellátása,
- d)* a lakosság tájékoztatása és riasztása, valamint

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

e) a távolsági védelem ismeretei.

31. A főpolgármester, a polgármester és a jegyző katasztrófavédelmi felkészítése

61. §

A Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság legalább két évente egy alkalommal gondoskodik a főpolgármester felkészítéséről, melynek főbb tartalma a főváros katasztrófa-veszélyeztetettsége, a veszélyelhárítási tervezés, a felkészülés és megelőzés, valamint a katasztrófák elleni védekezés szervezet-rendszere.

62. §

(1) Az igazgatóság:

- a) évente legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti az I. katasztrófavédelmi osztályba sorolt települések polgármestereit és jegyzőit,
- b) két évente legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a II. katasztrófavédelmi osztályba sorolt települések polgármestereit és jegyzőit,
- c) önkormányzati választási ciklusonként legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a III. katasztrófavédelmi osztályba sorolt települések polgármestereit és jegyzőit.

(2) A felkészítés tartalma különösen:

- a) a helyi kockázati tényezők,
- b) a település katasztrófavédelmi besorolása,
- c) a veszélyelhárítási tervezés,
- d) a katasztrófavédelmi irányítási rendszer,
- e) a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazásának szabályai,
- f) az elsőfokú polgári védelmi hatósági hatáskör,
- g) a lakosság tájékoztatása és riasztása, valamint
- h) a távolsági védelem ismeretei.

32. A katasztrófavédelmi feladatok ellátásában és a védelmi igazgatásban közreműködők katasztrófavédelmi felkészítése

63. §

(1) A katasztrófavédelmi feladatok ellátásában és a védelmi igazgatásban közreműködők részére évente legalább egy alkalommal

- a) országos szinten a BM OKF,
- b) területi szinten az igazgatóság,
- c) helyi szinten az igazgatóság szervezésében a kirendeltség tart elméleti és gyakorlati felkészítést.

(2) A katasztrófavédelmi feladatok ellátásában és a védelmi igazgatásban közreműködők felkészítésének tartalma különösen:

- a) a katasztrófavédelem szervezet- és feladatrendszere,
- b) a védelmi igazgatás rendszere és a különleges jogrend,
- c) rendkívüli intézkedések a különleges jogrend idején,
- d) a katasztrófák elleni védekezés irányítása,
- e) a közreműködő személyek és szervezetek, az ágazatok sajátos feladatai,
- f) a riasztási és értesítési, kapcsolattartási és jelentési rend, valamint

g) a döntéshozatali eljárások.

VIII. Fejezet

A köznevelésben résztvevők katasztrófavédelmi felkészítése

33. Pedagógusok katasztrófavédelmi felkészítése

64. §

(1) Az igazgatóság szervezésében a kirendeltség évente legalább egyszer elméleti katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a nevelési-oktatási intézmény vezetője által kijelölt katasztrófavédelmi felkészítésért felelős pedagógust.

(2) A pedagógusok felkészítése során külön-külön célcsoportot képeznek az óvodai, az általános iskolai és a középiskolai pedagógusok. Felkészítésük tartalmánál az óvodai nevelés, az alapfokú nevelés-oktatás és a középfokú nevelés-oktatás szakaszaira jellemző életkori sajátosságokat kell figyelembe venni.

(3) A BM OKF által biztosított központi oktatócsomag alapján a kirendeltségvezető a települési jellemzőknek és a (2) bekezdés szerinti életkori sajátosságoknak megfelelően a pedagógus részére szakmai támogatást nyújt.

(4) A kirendeltségvezető éves tervet készít a pedagógusok katasztrófavédelmi felkészítésére.

(5) Az igazgatóság, valamint a kirendeltségvezető a pedagógusok és az oktatási intézmények tanulóinak részvételét biztosítja az éves terv alapján megszervezett nyilvános katasztrófavédelmi gyakorlatokon.

34. Az óvodai nevelés, az alapfokú nevelés-oktatás és a középfokú nevelés-oktatás szakaszában tanulók katasztrófavédelmi felkészítése

65. §

(1) A kisgyermekkorai fejlesztés keretein belül a katasztrófavédelmi felkészítés az óvodai nevelés időszakában kezdődik.

(2) Az igazgatóság a központi oktatócsomag alapján területi és helyi oktatási segédleteket, módszertani útmutatókat dolgoz ki és tesz hozzáférhetővé az intézmények számára.

(3) A központi oktatócsomagot – az óvodai nevelés országos alapprogramját figyelembe véve – a BM OKF határozza meg, a felkészítések tartalmát a pedagógussal történő egyeztetés alapján a kirendeltség vezető állítja össze.

(4) Az óvodai szintű katasztrófavédelmi felkészítéseknél kiemelt figyelemmel kell lenni a gyermekek életkori sajátosságaira és az alkalmazható módszerekre.

66. §

(1) A tanulók katasztrófavédelmi felkészítése az alapfokú nevelés-oktatás és a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolarendszeren belül tanórák keretében vagy tanórán kívül valósul meg.

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

(2) A tanulók felkészítése a nevelési-oktatási intézmény helyi pedagógiai programjában jelenhet meg, amelyhez a BM OKF – a mindenkor Nemzeti Alaptantervet figyelembe véve – központi oktatócsomagot dolgoz ki és tesz közzé.

(3) Az igazgatóság a központi oktatócsomag alapján területi oktatási segédleteket, módszertani útmutatókat dolgoz ki és tesz hozzáférhetővé a nevelési-oktatási intézmények számára.

(4) A hivatásos katasztrófavédelmi szervek segítséget nyújtanak és részt vesznek a nevelési-oktatási intézmények számára a felkészítések – mind tanórák keretében, mind a tanórán kívüli formáinak – tervezésében és végrehajtásában.

(5) Az igazgatóságok és kirendeltségek felelősek a területi és helyi szintű katasztrófavédelmi ifjúsági versenyek szervezéséért és végrehajtásáért, továbbá részt vesznek az országos döntő előkészítésében és lebonyolításában.

67. §

(1) Az igazgatóság és a kirendeltségvezető külön tervezi a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményben kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók, valamint a felnőttoktatásban részt vevők katasztrófavédelmi felkészítését.

(2) A felkészítést a kirendeltségvezető a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény, illetve a felnőttoktatást végző intézmény vezetőjével történő egyeztetés alapján, a sajátos nevelési-oktatási igényeknek megfelelően hajtja végre.

35. Felsőoktatásban részt vevő hallgatók katasztrófavédelmi felkészítése

68. §

A hivatásos katasztrófavédelmi szerv kezdeményezi a felsőoktatási intézmények vezetőinél a hallgatók katasztrófavédelmi felkészítését és a katasztrófavédelmi ismeretek oktatását.

IX. Fejezet

A lakosság katasztrófavédelmi felkészítése

69. §

A lakosság katasztrófavédelmi felkészítésének fő célkitűzése a helyben jellemző veszélyeztető hatások, és a veszély esetén, illetve riasztáskor követendő magatartási szabályok lehető legszélesebb körben történő megismertetése.

36. Az aktív lakosságtájékoztatás

70. §

(1) Az igazgatóság szervezésében a kirendeltség lakosságtájékoztatói program keretében készíti fel a lakosságot

- a) az I. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken évente legalább egyszer,
- b) a II. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken 3 évente legalább egyszer.

(2) Az aktív lakosságtájékoztatás megvalósítható

- a) tájékoztató kiadványok kibocsátásával,

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

b) a helyi sajtóban, az önkormányzat lapjában, a megyei lapokban, helyi és regionális televíziókban, kábeltelevíziókban, helyi rádiókban megjelenő tájékoztató közlemények megjelentetésével, internetes tájékoztató felületek megjelentetésével,

c) lakossági fórumok szervezésével,

d) településen rendezett egyéb nyilvános rendezvényen (város- és falunap).

(3) Az aktív lakosságtájékoztatás tartalma különösen:

a) a lakosság felkészítése a riasztási módszerek és jelek felismerésére,

b) a követendő magatartási szabályok,

c) a segítségnyújtás formái,

d) az adott területet fenyegető természeti és civilizációs kockázatok,

e) a veszélyek elhárításának lehetséges módjai.

35. A passzív lakosságtájékoztatás

71. §

(1) Az igazgatóság a kirendeltséggel közösen gondoskodik a lakosság legszélesebb körének passzív tájékoztatásáról.

(2) A passzív lakosságtájékoztatás megvalósítható:

a) az érdeklődők számára nyomtatott és elektronikusan hozzáférhető információs kiadványok elérhetővé tételével,

b) kirendeltségi nyílt nap biztosításával.

(3) A passzív lakosságtájékoztatási formában elérhető tájékoztató tartalma különösen a 70. § (3) bekezdésében foglaltak.

(4) A kirendeltség legalább évente egy alkalommal előre meghirdetett nyílt napot tart. A nyílt napon a lakosság számára tájékoztatást nyújt:

a) a katasztrófavédelmi rendszerről,

b) a kirendeltség feladatairól, felszereléséről,

c) a település veszélyeztető tényezőiről, a felkészülési-megelőzési lehetőségekről, valamint a veszély esetén követendő magatartási és védelmi szabályokról.

(5) Azokon a településeken, ahol a nemzeti-etnikai kisebbség lélekszáma az összlakosság 5%-át eléri, vagy amely település idegenforgalmi központ, az aktív lakosságtájékoztatási formában kiadott, vagy megjelentetett tájékoztató kiadvány riasztási jelzéseket és követendő magatartási szabályokat tartalmazó részét a kisebbség nyelvén és az idegenforgalomra jellemző világnyelven is meg kell jelentetni.

(6) A hátrányos helyzetűek, fogyatékkal élők lakosságfelkészítését a számukra alkalmas segédletek kidolgozásával és kiadásával kell biztosítani.

X. Fejezet Záró rendelkezések

72. §

Ez a rendelet 2012. január 1-jén lép hatályba.

73. §

(1) Az e rendelet szerinti katasztrófavédelmi felkészítéseket első alkalommal 2012. március 1-jétől kell megszervezni.

(2) Az e rendelet szerinti veszélyelhárítási feladattervet az adott szerv vezetőjének legkésőbb 2012. március 31-ig kell elkészíteni.

(3) Az e rendelet szerinti polgári védelmi szervezeteket legkésőbb a Kat. végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 103. § (2) bekezdésében meghatározott határidők figyelembe vételével kell megalakítani.

74. §

(1) A megkülönböztető és figyelmeztető jelzést adó készülékek felszerelésének és használatának szabályairól szóló 12/2007. (III. 13.) IRM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet alkalmazásában]

„c) közérdekű feladat:

ca) az emberi életet, a testi épséget, az egészséget, a vagyoni javakat, az emberi környezetet közvetlenül fenyegető veszély elhárítása, nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettség teljesítése, kármentés, a honvédelem, a nemzetbiztonság és a közbiztonság védelme, továbbá

cb) a kiemelt államérdekből ellátandó feladatok végrehajtása.”

(2) Az R. 4. § (1) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Megkülönböztető jelzést adó készülék felszereléséhez szükséges hatósági engedély)

„g) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek nem közvetlen helyszíni beavatkozásra rendszeresített, a létesítményi tűzoltóság, az önkéntes tűzoltó egyesület,”

(3) Az R. 10. § (1) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:

(Figyelmeztető jelzést adó készülék felszerelésére hatósági engedély)

„d) a pénz- és értékszállítást – személy- és vagyonvédelmi tevékenység keretében vagy pénzügyi szolgáltatást végző szervezet által üzemeltetett – rendszeresen végző,”

(járműre adható, ha a jármű üzemeltetési célja azt indokolja.)

(4) Az R. 3. § (1) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

(Nem kell hatósági engedély a megkülönböztető jelzést adó készülék felszereléséhez)

„g) a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság, a Honvédelmi Minisztérium és a Külügyminisztérium 1. § cb) alpontjában meghatározott közérdekű feladatok ellátására rendszeresített gépjárműveire”

(5) Az R. 9. § (1) bekezdése a következő j) ponttal egészül ki:

(Nem kell hatósági engedély a figyelmeztető jelzést adó készülék felszereléséhez)

„j) a polgárőri szolgálat ellátása során használt járműre.”

(6) Az R. 11. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

Munkaanyag, nem tekinthető a minisztérium végleges álláspontjának.

„(4) A 9. § (1) bekezdés *j*) pontja alapján a figyelmeztető jelzést adó készülék azon a járművön használható, amelyet a polgárőr szervezet a figyelmeztető jelzést adó készülékekhez rendszeresített indítási naplóban meghatározott.”

(7) Az R.

a) 3. § (1) bekezdésében a „hivatásos önkormányzati, az önkéntes” szövegrész helyébe a „hivatásos katasztrófavédelmi szervek, az önkormányzati”,

b) 4. § (1) bekezdés *h*) pontjában az „a Magyar Honvédség” szövegrész helyébe az „az 1. § *cb*) alpontja alá nem tartozó, a Magyar Honvédség”,

b) 6. § (3) bekezdésében a „*d*)-*e*) pontjában” szövegrész helyébe a „*d*)-*e*) és *g*) pontjában”,

c) 9. § (2) bekezdésében az „*e*)-*f*), *h*) és *i*) pontja” szövegrész helyébe az „*e*)-*f*) és *h*)-*j*) pontja” szöveg lép.

75. §

(1) Hatályát veszti

a) a Budapest Ferihegy Nemzetközi Repülőtér hivatásos tűzoltóságának működéséről, fenntartásáról és fejlesztéséről szóló 8/1997. (II. 12.) BM rendelet 2. § *i*) és *j*) pontja, valamint 5. § (2) bekezdésében az „*i*)” szövegrész,

b) a polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetek létrehozásának, irányításának, anyagi-technikai ellátásának, illetőleg alkalmazásának szabályairól szóló 55/1997. (X. 21.) BM rendelet,

c) a polgári védelmi felkészítés követelményeiről szóló 13/1998. (III. 6.) BM rendelet

d) a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek katasztrófavédelmi feladatairól és a védekezés végrehajtásának rendjéről, valamint e szervek irányítási és működési rendjéről szóló 48/1999. (XII. 15.) BM rendelet,

e) a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94. §-a (2) bekezdése *b*) pontjának alkalmazásáról, valamint egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 34/2009. (XII. 29.) ÖM rendelet 1. § *a*) pontja,

f) az Igazságügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó szervek polgári védelmi feladatairól szóló 27/1997. (X. 17.) IM rendelet,

g) az igazságügy-miniszter felügyelete alá tartozó szervek katasztrófák elleni védekezésének irányításáról és feladatairól szóló 10/2000. (IV. 28.) IM rendelet,

h) a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító tárca nélküli miniszter irányítása alá tartozó szervek katasztrófák elleni védekezésének irányításáról és feladatairól szóló 1/2001. (I. 10.) TNM rendelet.

(2) A 74-75. § 2012. január 2-án hatályát veszti.

Dr. Pintér Sándor
belügyminiszter